

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 9 -19

Podgorica, 10. decembar 2019. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu **mr Aleksandar Saša Zeković, dr Branislav Radulović, prof. dr Dražen Cerović, advokat Zoran Čelebić i dr Vladimir Dobričanin**, razmotrio je nacrt **Instrukcije direktora Uprave policije u odnosu na pojedine okolnosti upotrebe sredstava prinude prema posebno osjetljivim kategorijama lica** i usvojio, nakon razmatranja dostupne dokumentacije, ranijih zaključaka i preporuka i obavljene rasprave, sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Polazeći od činjenice da je Uprava policije javni servis u službi građana sa primarnom ulogu i funkcijom da primijeni zakon, Savjet je sa svoje vanredne sjednice održane 19. februara 2019. godine uputio direktoru Upravi policije, između ostalih, i preporuku da se u cilju unaprijeđenja razumijevanja i primjene zakonskih rješenja u Upravi policije izrade smjernice za primjenu policijskih službenika prema osjetljivoj kategoriji stanovništva - trudnicama, licima sa hroničnim bolestima, starijima i prema osobi za koje se opravdano pretpostavlja da bi se privođenjem bitno pogoršalo njegovo zdravlje.
2. Na redovnoj sjednici Savjeta, u Skupštini Crne Gore, kojoj je prisustvovalo i rukovodstvo Uprave policije na čelu sa direktorom dr Veselinom Veljovićem, 27. marta 2019. godine, diskutovano je i o implementaciji preporuka koje je Savjet usvojio povodom policijskih intervencija u Baru. Savjet je ukazao na neophodnost izrade jasnih smjernica za postupanje policijskih službenika prema licima koje pripadaju ranjivim kategorijama stanovništva i društvenim grupama. Na taj način, ocijenjeno je tada, mogla bi se otkloniti sva moguća nerazumijevanja u vezi prava i odgovornosti kako građana tako i postupajućih službenika policije. Direktor Uprave je najavio da će obrazovati radnu grupu koja će izraditi smjernice kako bi se unaprijedilo postupanje policije u praksi.
3. Dana 19. avgusta 2019. godine Uprava policije je dostavila Savjetu na dalje komentarisanje nacrt nacrt Instrukcije direktora Uprave policije u odnosu na pojedine okolnosti upotrebe sredstava prinude prema posebno osjetljivim kategorijama lica a koja je urađena na temelju ranije preporuke građanskog nadzora policije. Kompletan tekst nacrta odnosno radne verzije Instrukcije, Savjet je javno objavio. Odmah po prijemu nacrta Instrukcije, Savjet je pozvao javnost, posebno nevladine

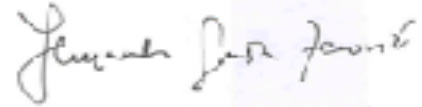
organizacije koje rade sa pripadnicima_ama osjetljivih društvenih grupa, da dostave komentare i sugestije na prijedloge policije.

4. Na konsultativnom sastanku predsjednika i članova Savjeta sa rukovodstvom Uprave policije održanom dana 9. decembra 2019. godine, u sjedištu Uprave policije, Savjet je najavio usvajanje mišljenja povodom nacrt Instrukcije čiju je izradu ranije preporučio ovaj Savjet.
5. Savjet je razmotrio nacrt Instrukcije direktora Uprave policije u odnosu na pojedine okolnosti upotrebe sredstava prinude prema posebno osjetljivim kategorijama lica i ocijenio da istu treba dopuniti i konkretizovati.
6. Savjet preporučuje Upravi policije da se konsultuje i praksa partnerskih inostranih policijskih organizacija kako bi se u svakoj situaciji, prema svima, osigurali uzorni standardi ponašanja, integriteta i profesionalizma.
7. Savjet je pošao od toga da se podrazumijeva da sve osobe koje učestvuju u određenoj vrsti javnog okupljanja a imaju određeno hronično oboljenje, smanjenu pokretljivost, trudne su, starije su dobi, imaju određeni invaliditet i dr., primarno, sami od sebe, trebaju biti svjesni svih rizika (buka, fizički pokreti, položaji, udarci, različiti agensi i slično) koje sa sobom nose takvi događaji, biti odgovorno za sopstveno zdravlje i blagostanje, i biti svjesni soptvenog stanja, uloge i odgovornosti.
8. Naravno, to podrazumijeva i odgovornost policijskih službenika o rizicima u radnjama koje planiraju i trebaju preduzeti, shodno primjeni policijskih ovlašćenja, kako bi spriječili, koliko je to god moguće, izloženost tih osoba rizicima. Po mišljenju Savjeta, instrukcija treba da pomogne da postupajući policijski službenici_ce bolje razumiju i usvoje profesionalno postupanje, koje je prikladno sa spekta zaštite zdravlja i perspektive ljudskih prava, i da objasni tj. razjasni ulogu i odgovornost obiju strana.
9. Savjet preporučuje da Uprava policije pri daljoj izradi smjernica konsultuje i nacionalne zdravstvene vlasti i ustanove.
10. U postupanju i primjeni zakona prema ženama, naročito u situacijama fizičkog kontakta, privođenja, zadržavanja i slično, komentar je Savjeta, neophodno je prisustvo policijske službenice a službenici muškarci treba da se suzdrže naročito fizičkog kontakta. Samo policijska službenica treba da fizički pretraži ženu i prema njoj primjenjuje sva dalja ovlašćenja, što uključuje i privođenje u službene prostorije policije.
11. Savjet podsjeća Upravu policije da je povodom protesta u oktobru 2015. godine radio na više desetina slučaja u kojima je primjetio da je postupanje policije, posebno prema građanima starije dobi, bilo zabrinjavajuće. Ti građani su koristili ustavna prava na mirno okupljanje i slobodu izražavanja i nijesu učestvovali u narušavanju javnog reda i mira. To su potvrdili i policijski podaci. Savjet je primijetio da policijski službenici koji su intervenisali nijesu pravili razliku između građana, posebno starije dobi, koji su namjeravali napustiti prostor na koju su se zadesili i onih koji su stvarno narušavali javni red i mir. Savjet je tada ukazao i preporučio da tim osobama uz obazriv pristup, treba pružiti potrebnu pomoć i uputiti ih kako da bezbjedno napuste lokaciju na kojoj je došlo do narušavanja javnog reda i mira. Te preporuke, sadašnja je ocjena Savjeta, konačno treba primijeniti.
12. Tokom diskusije o ovoj temi na Savjetu je otvoreno i pitanje odnosa, unutar same policijske organizacije, prema trudnim policijskim službenicama. Interesantno je više saznati kako se u praksi postavljaju policijske starješine i da li su sve prakse i politike, iako sigurno dobronamjerne, oslobođene diskriminatornog pristupa i da li uvažavaju sposobnosti ali i stavove službenica da nastave obavljanje redovnih

poslova i zadataka onoliko koliko je i do kada je to moguće odnosno i žele. To je pitanje i odnos koje se unutar policijske organizacije treba dalje diskutovati sa sindikatom i ženskim policijskim udruženjem.

**U IME SAVJETA ZA
KONTROLU RADA POLICIJE**

Aleksandar Saša Zeković, predsjednik

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Aleksandar Saša Zeković', is written over a light blue rectangular stamp.